

KÖNYVISMERET HÁZIDOLGOZAT

Bálint Ágnes: *Mazsola* és Kányádi Sándor: *Zümmögő*

Készítette: Czakóné Döbrössy Dóra

Konzulens: Buda Attila

PPKE Kiadói szerkesztő I. évfolyam

Budapest, 2009. május 13.

Dolgozatom témája két gyermekkönyv. Mindkettő a Holnap Kiadónál megjelent, igényes kivitelű, sok illusztrációt tartalmazó kiadvány. A kötetek teljes címléírása a címnegyedív és a nyomdai kolofon alapján készíthető el:

1. KÁNYÁDI Sándor, *Zümmögő*, szerk. Tarján Tamás, illusztr. Gyórfi András, Bp., Holnap, 2004. (A továbbiakban *Zümmögő*.)
2. BÁLINT Ágnes, *Mazsola*, Bródy Vera bábfiguráival és rajzaival, Bp., Holnap, 2006. (A továbbiakban *Mazsola*.)

Mindkét kötet keménytablás (2 mm-es táblalemezből), négyszínnyomással készült, az első táblán található a szerző neve, a kötet címe, valamint a kiadó neve (lásd 1. kép). A gerincen a szerző és a cím van feltüntetve, a kiadó neve nem szerepel. A *Zümmögő*ben található oromszegőt, a *Mazsolában* nincs ilyen. A kötetek borítótábláját matt fóliával vonták be. A hátsó táblán mindkét esetben megtalálható a vonalkód és az ISBN-szám, valamint a kötetek ára. Míg a *Mazsola* esetében a hátsó táblán fényképes illusztráció van, mely teljesen kitölti a rendelkezésre álló felületet, a *Zümmögő*nél ugyanezen a helyen fülszöveg található, mely a kötet szerkesztési elveinek rövid leírását tartalmazza, emellett a *Sóhajlás* című vers szövegét, ami alatt pedig egy kicsi képet (egy fa rajza) láthatunk a kötet illusztrátorától. A kötetek lapjai kisebb súlyú, az előzéklapok (kötetenként 2×4 oldal) nagyobb súlyú, matt műnyomó papírból készültek. A *Mazsola* körülvágott mérete 210×229 mm, a *Zümmögő*é 208×208 mm.

A címnegyedív mindkét könyv esetében megtalálható, ám azok nem felelnek meg maradéktalanul a szakmai elvárásoknak (lásd 2. és 3. kép). A *Zümmögő*ben a megfelelő helyen (1. oldal) megtalálhatjuk a szennycímlapot, a sorozatoldalt azonban elfoglalják olyan információk (copyrightadatok, ISBN-szám) melyeknek a 4. oldalra (copyrightoldal) kellett volna kerülniük, ami viszont a szóban forgó kötetben üres. A címoldal (3. oldal) sem tartalmaz minden információt, a kötelezően feltüntetendő öt adatból csupán három (szerző neve, mű címe, kiadó neve) szerepel, kettő (kiadás helye és éve) nem. Feltűnő továbbá, hogy a copyrightadatok között nem szerepel a kötet szerkesztőjéé (Tarján Tamásé). A *Mazsolában* rendhagyó módon a szennycímlapon szerepel egy vers is, Bálint Ágnes *Mazsola* című, 1997-ben írt költeménye, melyet szerencsésebb lett volna valamely későbbi páratlan oldalon feltüntetni egy mottóhoz hasonlóan, mivel a szennycímlap ebben a formában meglehetősen elvonja a figyelmet a belső címoldalról. A sorozatoldal egy nagyméretű fényképes illusztrációt tartalmaz annak ellenére, hogy a kötet tulajdonképp egy sorozat része: *Megint mazsola*, *Mazsola* és *Tádé* címmel ugyanis a szóban forgó kötetel megegyező kivitelű kötetek láttak napvilágot. A címoldalról ugyanaz mondható el, mint a *Zümmögő*éről, csupán egy kiegészítő információt tartalmaz: a fényképeken látható bábfigurák készítőjének (Bródy Vera) a nevét. A copyrightoldalról hiányolhatók a fényképészre (Varga Zoltán) és a kötet első kiadására vonatkozó copyrightadatok. Ugyancsak nem lelhető itt fel a kötelezően feltüntetendő ISBN-szám.

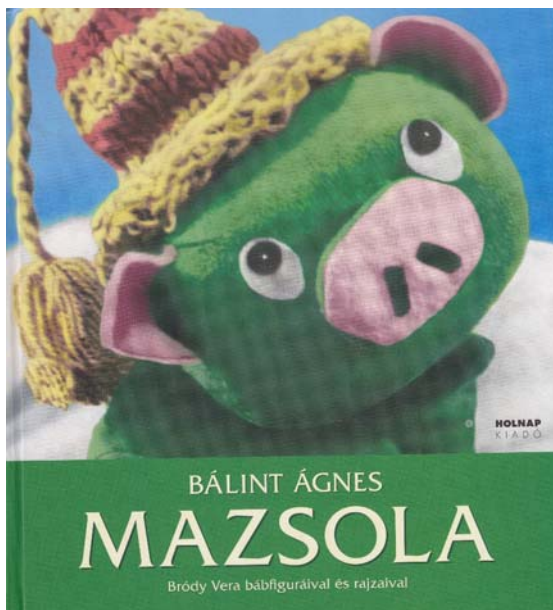
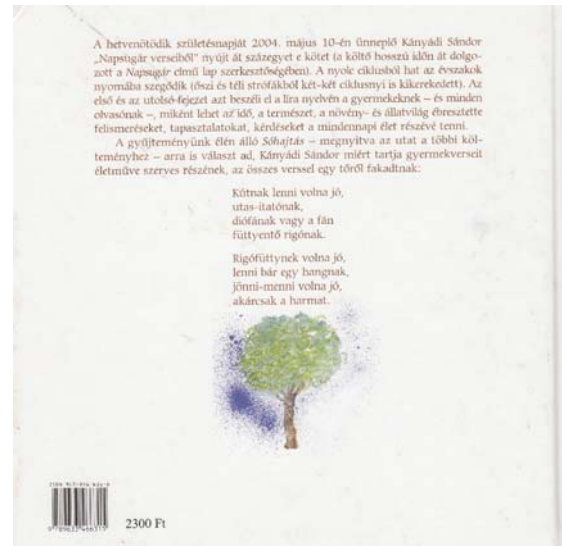
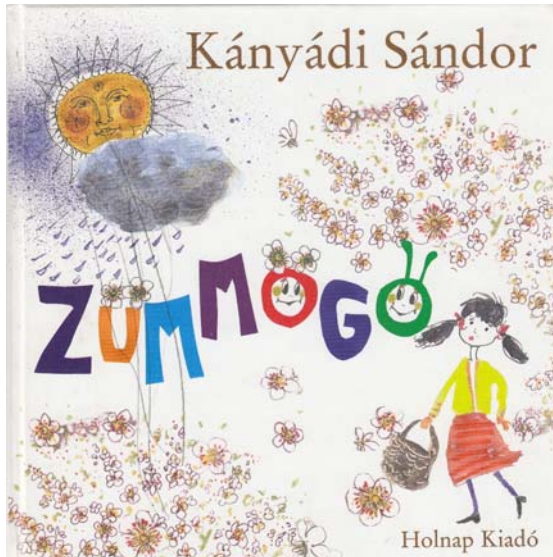
Mindkét kötet utolsó páros oldalán található a *nyomdai kolofon*, melyben az alábbi információk találhatóak meg: a kiadó neve, címe, internetes elérhetőségei, felelős vezető neve, beosztása, műszaki szerkesztők neve (a felelős szerkesztő neve nem!), a nyomda neve, címe, felelős vezetőjének neve (lásd 4. és 5. kép).

A tartalomjegyzék mindkét esetben a könyv végén szerepel. A *Zümmögő* a szakmai előírásoknak megfelelően páratlan oldalon, a *Mazsoláé* helytelenül, páros oldalon, rajzos illusztrációk kíséretében. Ez utóbbi esetben a tartalom melletti páratlan oldalon található a fülszöveg. Egyéb járulékos részeket a kötetek nem tartalmaznak. Ugyancsak nem találhatóak bennük láblécek és fejlécek, jellegükből adódóan ezekre nincs is szükség.

A *Zümmögő* 7 és háromnegyed ív terjedelmű, 205 verset tartalmaz kisebb-nagyobb „ciklusokba” rendezve. Belső címlapja négyszínnyomással készült, tipográfiája megegyezik a borító tipográfiájával. A ciklusok címeit vagy egy verscím, vagy egy annak hangulatát megragadó, összefoglaló szó, kifejezés adja (lásd 6. kép). A cikluscímek minden esetben a versciklusok előtt, páratlan oldalon, önállóan, mintegy fejezetcímként vannak megjelenítve. A tipográfiai koncepció nyilvánvalóan az volt, hogy egy oldalra lehetőleg egy vers kerüljön a hozzá kapcsolódó illusztrációval. Ez némely esetben a költemény terjedelme miatt nem volt megvalósítható, ilyenkor a páros oldalról átcúsznak a versszakok a páratlan oldalra. A kötet illusztrációi a célzott korosztály (5–10 éves gyerekek) számára érthető, befogadható, esztétikai élményt nyújtó alkotásoknak minősíthetők. A kurzív oldalszámok a lap alján, középre zárva találhatóak (lásd 7. kép).

A *Mazsola* terjedelme 5 ív. A főszöveg első (a kötetben 5.) oldalát kivéve a páros oldalon található az egyszínnyomással készült meseszöveg, melyhez rajzos illusztrációk is illeszkednek, melyek esetenként a margóra is kicsúsznak. A főszöveg tíz önálló címmel rendelkező fejezetet tartalmaz. Fejezetkezdő oldalak találhatóak páros és páratlan oldalakon egyaránt. A páros oldalakon négyszínnyomással készült, fényképes illusztrációk találhatóak: a mese bábfilmváltozatának egész oldalt kitöltő felvételei. Oldalszámok csak a páros oldalon vannak feltüntetve, itt is csak abban az esetben, ha az oldal alsó részén nem található rajzos kép. A főszöveg két hasámban helyezkedik el a páros oldalakon (lásd 8. kép).

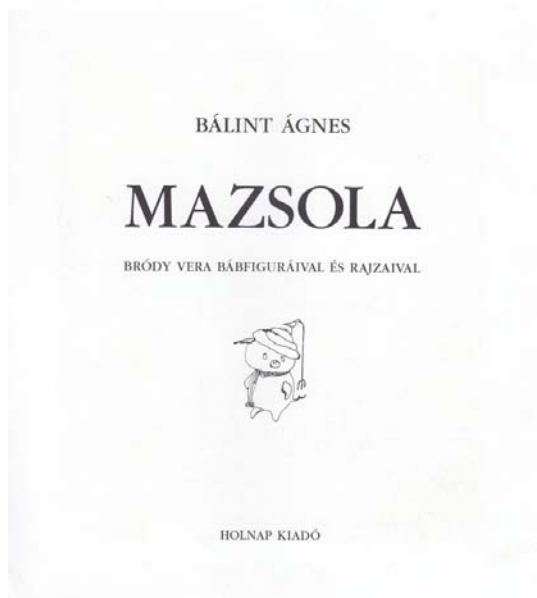
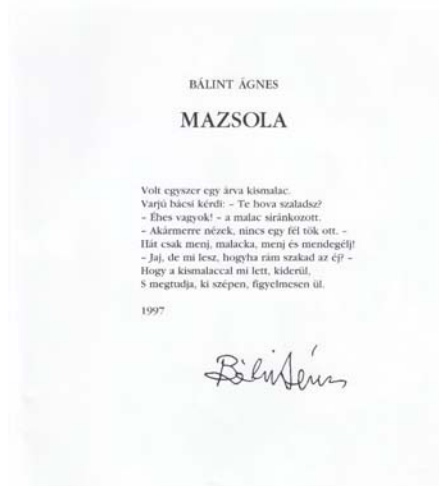
Melléklet

1. kép. Bálint Ágnes *Mazsola* és Kányádi Sándor *Zümmögő* című köteteinek első és hátsó táblájának képe

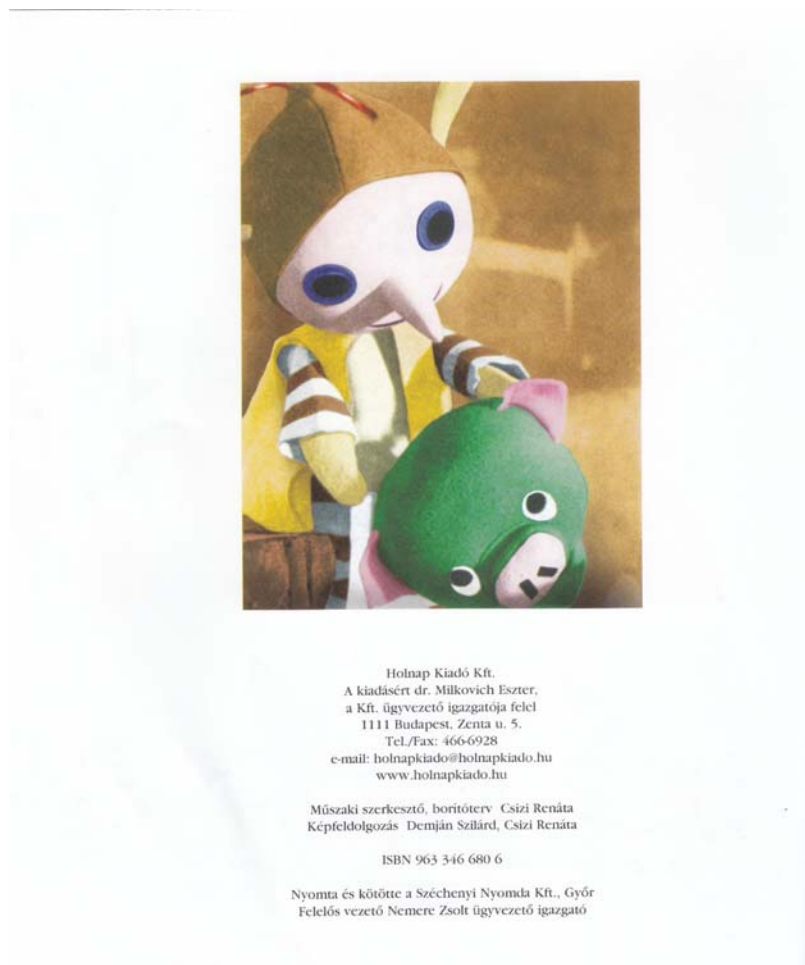
2. kép. Kányádi Sándor *Zümmögő* című kötetének címnyelvére (a copyrightoldal üres)

3. kép. Bálint Ágnes *Mazsola* című kötetének címnegyedíve

4. kép. Kányádi Sándor *Zümmögő* című kötetének kolofonoldala

5. kép. Bálint Ágnes *Mazsola* című kötetének kolofonoldala

6. kép. Kányádi Sándor *Zümmögő* című kötetében található cikluscímoldal

7. kép. Kányádi Sándor *Zümmögő* című kötetének egy lapja

VALAKI FÜRDENE

Mazsola itéletnapig is eltányázott volna a kályhalyukban, mert ott mindig volt egy kis meleg fű, Manócska azonban nem tartotta ezt megfelelő hálólhelynek. Ő maga jól megrömött, dundi szalmazsákon aludt, amit nappalra saját gyártmányú kecskeszőre takaróval borított le.

- Neked is lesz jó kis ágyad, ne félj! - mondta Mazsolának. - Itt áll az eső, hozunk szalmát a kizlakból.

Ugy is történt. A nagy petrecc szalmából jó puha ágyacska lett Mazsolának. Mazsola mindjárt bele akart hemperedni úgy, ahogy volt, sáros csülköcskeivel, hamus orrocskával.

- Óhó, nem addig ám! - szólt rá Manócska. - Előbb megfürdetlek.

Mazsola megijedt:

- Nem szoktam én fürdeni!

Manócska vállat vonva mondta:

- Márpedig nekem nem kell piszkos malac!

Mazsola eltűnt a kályhalyukban. Egyetlen porcikája sem kívánta a vizet. Rég elmúlt a nyár, amikor jólesett útszéli tócskában hempergözni! Pedig Manócska már jelentette:

- Lehet fürdeni!

- Nem fürdöm! - röfögött Mazsola. - Inkább elmegyek, és keresek magamnak

8. kép. Bálint Ágnes *Mazsola* című kötetének egy lapja